

6. reintegrációs műhelymunka

2019. 10. 28-án megvalósult a 6. reintegrációs műhelymunka a Váltó-sáv Alapítvány szervezésében.

Továbbképzési programok szakemberek számára

A jelenlegi műhelymunka kissé rendhagyó volt a tekintetben, hogy nem a konzorciumi partnerek folytattak szakmai diskurzust, hanem az érintettek: pedagógusok, szociális szakemberek. A résztvevő szervezetek között a Belvárosi Tanoda Alapítvány és az általa működtetett középiskola (Tanoda Gimnázium) szakemberei, valamint a Zöld Kakas Líceum Középiskola kuratóriumi elnöke, továbbá A Nap Harmata Közhasznú Alapítvány szakembere, kuratóriumi elnöke (tanoda program működtetése) vett részt. A középiskolai szakemberek deviáns, "zűrös", a hagyományos rendszerből kimaradt diákokkal foglalkoznak, vagy másképpen: ún. második esély iskolákat működtetnek. A tanoda program hátrányos helyzetűek tanulását, szocializációs folyamatát segíti, a résztvevő szervezet több ilyen típusú programot valósított meg.

Mindezek függvényében indokolt, hogy a bűnmegelőzés témakörében, szakemberek továbbképzési programjainak kidolgozása, korrekciója kapcsán velük folytattuk a szakmai diskurzust.

Mészáros Mercedes szakmai vezető ismertette a szociális szakemberek és pedagógusok számára készülő továbbképzési program részleteit.

A Váltó-sáv Alapítvány fenti azonosítószámú projekt keretén belül a következő továbbképzési programok kidolgozását végzi:

1. Szociális szakemberek továbbképzési programja (kidolgozás alatt): Váltó-Láz: a segítő munka lehetőségei bűnelkövetők (fogvatartottak, szabadultak) reintegrációjában

Szakmai műhely terveztünk, ami min. 25 órás, 6 alkalmas az elvárás szerint, egy alkalom tehát 4-5 órás.

A szociális szakemberek számára biztosított továbbképzési program célja a segítő munka lehetőségeinek feltérképezése bűnelkövetők (fogvatartottak, szabadultak) (re)integrációjában; tudás- és tapasztalatomegosztás.

A szakmai műhely célja fókuszált szakmai figyelem egy, a segítő munkában kevésbé jellemző vagy népszerű területre: a bűnelkövetők, fogvatartottak és szabadultak /re/integrációjának lehetőségeire.

További cél a megközelítések, eszközök, módszerek és technikák, lehetőségek feltérképezése, megismerése, alkalmazása és elsajátítása, melyek a reintegráció területén dolgozó szakemberek és/vagy támogatók kompetenciáit fejlesztik.

A témák egymásra épülése és szinergiája a következőképpen látszik biztosítottak:

1. szakmai műhely / 1. téma: Célcsoportspecifikus alapismeretek; célcsoport specifikus szükségletprofil (bűnelkövetők, fogvatartottak, szabadultak)

A szakmai műhely célja megismerni és feltérképezni a speciális célcsoport (bűnelkövetők, fogvatartottak és szabadultak) speciális helyzetét, problémáit, nehézségeit, igényeit és szükségleteit; összességében a kriminális karrier és a hátrányos helyzet vetületeit

2. szakmai műhely / 2. téma: Módszertani lehetőségek a speciális célcsoporttal folytatott (bűnelkövetők, fogvatartottak és szabadultak) segítő munkájában

A szakmai műhely célja, hogy a résztvevők számba vegyék, feltérképezzék a speciális célcsoporttal (bűnelkövetők, fogvatartottak, szabadultak) speciális helyszíneken (büntetés-végrehajtási intézetek, félutas programok, stb.) folytatott segítő munka módszertanát, annak gyakorlati kérdéseit. Emellett új szemlélet, módszer bemutatása is cél (módszerbővítés)

3. szakmai műhely / 3. téma: Célcsoportspecifikus segítő technikák. Terepkompetencia

A szakmai műhely célja az alapvető fogalmak tisztázása (szemlélet, módszer, technika) után a speciális célcsoporttal folytatott segítő munkában alkalmazott technikák és azok tapasztalatainak feltérképezése; saját kérdés- és/vagy technikák katalógus létrehozása. A speciális terep alapvető sajátosságainak megismerése (terepkompetencia bővítése)

4. szakmai műhely / 4. téma: Szakmai önismeret és annak fejlesztése a speciális célcsoport (bűnelkövetők, fogvatartottak és szabadultak) segítő munkájában dolgozó szakembereknél

A szakmai műhely célja, hogy a szakma résztvevői tudatosan elidőzzenek saját szakmai kompetenciáik feltérképezésénél, számba vegyék a lehetséges fejlődési irányokat, szakmai önismeretük fejlődjön, továbbá az, hogy erőforrásaikat mozgósítani tudják a célcsoporttagok támogatásában. Összességében a pozitív attitűd és a motiváció kialakítása és megléte, a lelki egészség védelme, valamint fejlesztése a szakemberek mindennapi szakmai kliensmunkájában

5. Váltó-Láz: szabadulásra felkészítő társasjáték - bemutatás, ismertetés, játékvezetői alapismeretek

A szakmai műhely célja a gamification módszertanának megismerése, lehetőségeinek bemutatása és kipróbálása egy speciális célcsoport (bűnelkövetők, fogvatartottak, szabadultak) szabadulásra felkészítésében, a szabadulás utáni életfeladatok számbavételében, ill. a társadalmi érzékenyítésben

6. Művészetterápiás lehetőségek a reintegrációban

A szakmai műhely célja, hogy a szakma résztvevői tudatosan ismerjék és alkalmazzák a művészetterápia széleskörű lehetőségeit a reintegrációs munkában és folyamatban; megismerjék ennek előnyeit és hatásait.

A szakmai műhelyek módszertani felépítése: egymásra épülő témák, ugyanakkor egy-egy téma önálló eszközként is felfogható.

A témák egymásra épülése, szinergiája:

- a) célcsoport specifikus műhely (1. téma / 1. szakmai műhely)

- b) módszertani műhely (2. téma / 2. szakmai műhely; 6.téma/6.műhely)
- c) technikák (3. téma / 3. műhely)
- d) szakmai önismeret és kompetencia (4. téma / 4. műhely)
- e) gamification: Váltó-Láz: szabadulásra felkészítő társasjáték alkalmazásával (5. téma / 5. műhely).

A szakmai műhelyek a következő részekre tagolódnak általánosságban:

- 1. Gondolatébresztő elméleti felvezetés, témaindító (60 perc)
- 2. Interaktív szakmai beszélgetés (60 perc)
Szünet (15 perc)
- 3. Műhelybeszélgetés (75 perc)
- 4. Zárás, értékelés, szintézis; elégedettségi kérdőívek rögzítése (30 perc)

A szakmai műhelyeken többfajta módszertannal élünk:

- 1. formális (elsősorban elméleti részek esetében)
- 2. nem formális (interaktív szakmai beszélgetések: kiscsoportos, plenáris, visszatükrözés, ütköztetés, szimulációs/szituációs jellegű gyakorlatok, esetismertetések/elemzések, stb.)
- 3. nem formális 2. (műhelybeszélgetések: célcsoporttagokkal, meghívott előadókkal, saját élményű tapasztalatok szerzése, gamification, coaching, művészetterápia, stb.)
- 4. informális (kapcsolatépítés, indirekt beszélgetések, találkozási alkalmak).

2. Pedagógusok továbbképzési programja: Lehetőségeim, kompetenciáim, eszközeim az iskolai bűnmegelőzésben

A bűnmegelőzéssel kapcsolatos ismeretek fontossága vitathatatlan a 21. században mind a bűnelkövetővé válás, mind pedig az áldozattá válás esetében, kiemelten a fiatal korosztálynál. A továbbképzés célja, hogy a pedagógusok bűnmegelőzéssel kapcsolatos ismeretei bővüljenek. Cél, hogy ismerjenek meg olyan gyakorlatokat, módszereket és eszközöket, melyek ezen a speciális területen segíthetik munkájukat. Cél, hogy szakmai önismeretük fejlődjön, énhatékonyságuk erősödjön. Cél, hogy képessé váljanak egy-egy bűnmegelőzési óra és/vagy foglalkozás megtartására a továbbképzés végére. Cél, hogy élményeket szerezzenek a témában és a területen, ami hitelességüket jelenti és erősíti a gyerekekkel/fiatalokkal történő foglalkozások során.

A 40 órás program tartalmi egységei:

- 1. A képzés indítása (1 óra)
- 2. Célcsoport specifikus alapismeretek (4 óra)
- 3. Pszichológiai alapok, kommunikáció és konfliktuskezelés (19 óra)
- 4. Módszerek, eszközök (8 óra)
- 5. A társasjáték mint eszköz a bűnmegelőzésben, érzékenyítésben (4 óra)
- 6. Szakmai önismeret és annak fejlesztési lehetőségei (3 óra)

7. A képzés zárása (1 óra)

A továbbképzés végére a résztvevők komplex bűnmegelőzési foglalkozástervet adnak le, melyben felhasználják az ismertetett és kipróbált módszereket, eszközöket, ill. ezt a palettát bővíthetik is. A foglalkozásterv tartalmazza a foglalkozás lényegi elemeit (megnevezés, foglalkozás

leírása/ismertetése, célcsoport - vagy csoportképzés -, a foglalkozás célja, óraszám, érintett tantárgyak, aktivitások/tevékenységek, kompetenciák, értékelés, felhasznált módszerek és eszközök), valamint a kapcsolódó ismereteket. Amennyiben a résztvevő a képzés összóraszámának 80 %-án részt vesz, valamint elkészíti a foglalkozástervet, a továbbképzés végére teljesíti a követelményeket, tanúsítványt kap.

A szakemberek kiemelten a művészetterápiás programlehetőségekre reagáltak, ill. a Váltó-Láz: szabadulásra felkészítő társasjátékot üdvözölték. Az érzékenyítés szempontjából kiemelten hasznosnak találták, továbbá javasolták, hogy célzottabban a középiskolai korosztály számára kerüljön kidolgozásra egy másik változat/verzió is.